

CRASH-2

Clinical Randomisation of an
Antifibrinolytic in Significant Haemorrhage

კვლევის ობი

საერთაშორისო

GEORGIA

დიდი, რაცდომიზირებული, კლავეპო-კონტროლირებადი კვლევა, რომელიც გამოავლენს მოვავე ტრამპული სისხლდენებისა ან მისი შესაძლო არსებობის დროს ანტიფიბრინოლიზმი მკურნალობის გავლენას ტრანსფუზიის მოთხოვნილებასა და სიკვდილობის გაჩვენებელზე

სარჩევი

გვერდი

1. მონაცემები

○ შესაფალი; მექანიზმი; არსებული ცოდნა	1
○ პიპოლები; კვლევის საჭიროება	2
დოზის შერჩევა	2

2. კვლევის დოზაზე

შეჯამება	4
კვლევისთვის საჭირო პაციენტთა რიცხვი	4
○ შემთხვევათო განსაზღვრული სისტორი; მკურნალობის მოსალოდნელი ეფექტურობის მოცულობა; ნიმუშის სიძიდე;	
სხვა გამოსაფალზე ზემოქმედება	4
შერჩევითობა	5
○ ჩართვის კრიტერიუმები; არჩართვის კრიტერიუმები; შერჩევითობის სპეციალური კრიტერიუმები	5
○ შერჩევითობის ცხრილი	6
თანხმობა	6
რანდომიზაცია	6
მკურნალობა	7
სერიოზული შესაძლო მოულოდნელი გვერდითი მოვლენა	7
მოსალოდნელი თანმხლები ეფექტები	7
გაშიფვრა	8
გამოსაგლის მაჩვენებელი	8
○ პირველადი გამოსაგლის მაჩვენებელი; მეორადი გამოსაგლის მაჩვენებელი; მონაცემთა შეგროვება; კვლევის დასასრული	8
ანალიზი	8

3. რებანზაცია

მონაცემთა მონიტორინების კომიტეტი	9
○ სტანდარტული ოპერაციული პროცედურები	9
დღის წესრიგის კომისია	10
○ სტანდარტული ოპერაციული პროცედურები	10
თანამკვლევართა ვალდებულებები	10
კოორდინაციული ცენტრის მოვალეობები	11
პუბლიკაცია	11
კომპენსაცია	11
ფინანსური მხარდაჭერა	11

4. გამოყენებული ლიტერატურა

დანართები

1 ინფორმაცია პაციენტების, მათი ნათესავებისა და ახლობლებისთვის	13
2 პაციენტის პოსპიტალიზაციის ფორმა	15
3 გამოსაგლის ფორმა	17
4 კვლევის ოქმის შეჯამება	18

CRASH2

Clinical Randomisation of an Antifibrinolytic in Significant Haemorrhage

დიდი, რადიომიზირებული, კლავებო კონტროლირებადი კვლევა, რომელიც გამოავლენს მოვავე ტრაგეზული სისხლდენებისა ან მისი შესაძლო არსებობის დროს ანტიფიბრინოლიზაციის გავლენას ტრანსფუზიის მოთხოვნილებასა და სიკვდილობის მაჩვენებელზე

1. გონაცემები

შესავალი: სიკვდილობის მაჩვენებლის მიხედვით ტრავმულ დაზიანებებს 5 – 45 წლის ასაკობრივ ჯგუფში მეორე ადგილი უჭირავს ადამიანის იმუნოდეფიციტური სინდრომით გამოწვეული სიკვდილობის შემდგომ. მსოფლიოში ყოველწლიურად დაახლოებით სამი მილიონი ადამიანი კვდება ტრავმის შედეგად, მათგან ბევრი – ჰოსპიტალიზაციის შემდგომ.¹ სიკვდილობის ძირითადი მიზეზი ჰოსპიტალიზირებულ პაციენტებში შემთხვევათა ნახევარში მწვავე სისხლდენაა.² სიკვდილობის უფრო ხშირი მიზეზი – ცენტრალური ნერვული სისტემისა და მულტიორგანული დაზიანებებია, რომელთა შესაძლო გართულებებსაც მწვავე სისხლდენა წარმოადგენს.³

მექანიზმი: ტრავმული ან ქირურგიული გენეზის მწვავე სისხლძარღვოვანი დაზიანებისას ცირკულატორული სისტემის მთლიანობის შენარჩუნებას ჰქონს გაზიარდავი ჰიპოვოლემიური სისტემის საპასუხო რეაქცია – მასიური სისხლდენა იწყება. ნებისმიერ შემთხვევაში ქირურგისა და ტრავმის საპასუხო რეაქციათა ნაწილი სისხლის კოლტის დაშლის სტიმულირება (ფიბრინოლიზი), რომელიც რიგ შემთხვევაში შეიძლება გახდეს პათოლოგიური (ჰიპერფიბრინოლიზი).⁴ ანტიფიბრინოლიზური საშუალებები მოწოდებულია სისხლდენის შეჩერების მიზნით პაციენტებში როგორც ნორმალური, ასევე მომატებული ფიბრინოლიზური პასუხით ქირურგიულ ჩარევაზე. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ ოპერაციის შემდგომი გართულებებისა და ვენური თრომოემბოლიის რისკი არ მატულობს.⁵

არსებული ცოდნა: სისტემური ანტიფიბრინოლიზური საშუალებები ფართოდ გამოიყენება ქირურგიაში ფიბრინოლიზის თავიდან აცილებისა და შესაბამისად, თანმხლები ქირურგიული სისხლდენების შემცირების მიზნით. გეგმიურ ქირურგიულ პაციენტებში ანტიფიბრინოლიზური საშუალებებით (ძირითადად აპროტონინი ან ტრანსფერინის მჟავა) რანდომიზირებული კვლევების უახლესი სისტემური მიმოხილვით⁶ იდენტური და 89 კვლევა, რომელშიც ჩართულ იქნა 8,580 პაციენტი (74 კვლევა კარდიო, 8 – ორთოპედიულ, 4 – ლგიდლის და 3 – სისხლძარღვთა ქირურგიაში). მკურნალობის შედეგებმა აჩვენა, რომ პაციენტებში ტრანსფუზიის საჭიროება შემცირდა 1/3 –ით, ტრანსფუზიის მოცულობა შემცირდა ერთი ერთეულით, რევაპერაციათა რიცხვი განამეორებითი სისხლდენების გამო განახევრდა. ყველა ამ სხვაობამ შეადგინა სტატისტიკურად

მნიშვნელოვანი ჯგუფი. ანტიფიბრინოლიტიკებით ნამპურნალევ პაციენტებში აგრეთვე დაფიქსირდა სტატისტიკურად არამნიშვნელოვანი სიკვდილობის მაჩვენებლის შემცირებაც ($RR=0.85$: 95% CI 0.63 to 1.14).

პიპოთება: რადგანაც ტრავმის შემდგომი კოაგულაციური დარღვევები პოსტერურგიული დარღვევების მსავსია, ანიფიბრინოლიზური საშუალებების გამოყენებით შესაძლოა სისხლის დანაკარგის, ტრანსფუზიის საჭიროებისა და სიკვდილობის მაჩვენებლის შემცირება ტრავმული დაზიანებების დროსაც. თუმცა, ჩატარებულია მხოლოდ ერთი პატარა რანდომიზირებული საკონტროლო კვლევა (70 რანდომიზირებული პაციენტი, მედიკამენტი/ჰლაცებო : 0/3 სიკვდილობა) ანტიფიბრინოლიზური საშუალებების გამოყენებაზე მძიმე ტრავმების დროს.⁷ რის შედეგად მიღებულია არასაკმარისი ფაქტები მკურნალობის კლინიკურად მნიშვნელოვანი ეფექტურობის შესაფასებლად. სისტემური ანტიფიბრინოლიზური საშუალებები წარმატებით გამოიყენება თვალის ტრავმების მენეჯმენტში, სადაც განმეორებითი პემორაგიების სიხშირეთა შემცირების ფაქტებია აღწერილი.⁸

კვლევის საჭიროება: ტრავმული სისხლდენების შეჩერების მარტივმა და ძალზედ პრაქტიკულმა მკურნალობამ ყოველწლიურად შეიძლება თავიდან აგვაცილოს ათასობით ნაადრევი ტრავმული სიკვდილი და მეორეს მხრივ, შეამციროს ტრანსფუზიით გამოწვეული ინფიცირების რისკი. სისხლი სახიფათო და ძვირი პროდუქტია და ტრანსფუზიასოცირებული ინფექციები კვლავ რჩება დიდი პოლემიკის საგანი. განსაკუთრებით საყურადღებოა ქვეყნები, სადაც სისხლის ტრანსფუზიის უსაფრთხოება არ არის სარწმუნო. უგანდაში ჩატარებულმა ბოლო გამოკვლევამ გამოაშკარავა, რომ აიგინფიცირებულ მოსახლეთა დაახლოებით 2 % ასოცირებულია სისხლის ტრანსფუზიასთან, თუმცა პროცენტული მაჩვენებელი სხვა მონაცემებით უფრო მაღალია.^{9,10} მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის 191 წევრი ქვეყნების მხოლოდ 43% ამოწმებს სისხლს აივ- და C და B ვირუსებზე. ყოველწლიურად სისხლის დაუდევარი გადასხმა და ინექციები იწვევს 8-16 მლნ B პეპატიტის ვირუსით, 2.3 – 4.7 მლნ C პეპატიტის ვირუსითა დ 80.000 – 160.000 აივ-ით დასხებოვნების შემთხვევებს.¹¹ სწორედ ამიტომ, ტრავმის შედეგად პოსტიტალიზირებული პაციენტების ფართო ჯგუფში, რომელთაც აღნიშნებათ სისხლდენის მაღალი რისკი, რომელიც მკვეთრად გააუარესებს მათი გადარჩენის შანსებს, საჭიროა ჩატარდეს დიდი რანდომიზირებული კვლევა ისეთი მარტივი, იაფი და მეტად პრაქტიკული ანტიფიბრინოლიზური საშუალების გამოყენებით, როგორიცაა ტრანსფუზია (აპროტონინი საგრძნობლად ძვირია, ძროხის პროდუქტია და შესაბამისად, ალერგიულ რეაქციათა რისკი მაღალია; არსებობს მოსაზრება, რომ დაავადების გადამტანია).

დოზის შერჩევა

ქირურგიაში ანტიფიბრინოლიზური საშუალებებით რანდომიზირებული საკონტროლო კვლევების სისტემურმა მიმოხილვამ აჩვენა, რომ ტრანსფუზიაში მეავის დოზირება ვარიაბელურია.⁶ დატვირთვის დოზა მერყეობს 2.5 მგ/კგ-დან 100 მგ/კგ-მდე და შემანარჩუნებელი დოზა – 0.25 მგ/კგ/სთ-დან 4 მგ/კგ/სთ-მდე პირველი 12 საათის ინტერვალში. ხვადასხვა დოზებით ტრანსფუზიაში მეავის მოქმედების შეფასების კვლევამ სისხლდენებსა და ტრანსფუზიის მოთხოვნილებებზე, მნიშვნელოვანი სხვაობა მაღალ და დაბალ დოზებს შორის არ აჩვენა.

კარდიოჰირურგიაში ჩატარებულმა კვლევამ აჩვენა, რომ ტრანსპარანტული მედიკამენტების დოზაში 10 მგ/კგ-ის მოცულობით, რომელიც გრძელდებოდა 1მგ/კგ/სთ ინფუზით, პლაზმაში შეადგინა საკმარისი კონცეტრაცია ფიბრინოლიზის ინჰიბირებისათვის *in vitro* გამოკვლევაში.¹² ტრანსპარანტული მედიკამენტების დოზაში დამოკიდებული ეფექტი შესწავლილი იქნა *Horrow at al.-is* მიერ (1995), რომელმაც დაასკვნა, რომ ტრანსპარანტული მედიკამენტების 10 მგ/კგ შემდგომი 1მგ/კგ/სთ ინფუზია ექსტრაკორპორალური სისხლისმიმოქცევის შემდგომ ამცირებს სისხლდენას და უფრო მაღალი დოზები ჰქმოსტაზე დამატებით სარგებელს არ ახდენს.¹³

გადაუდებელ სიტუაციაში ფიქსირებული დოზის შეყვანა მეტად პრაქტიკულია. რადგანაც პაციენტის წონის განსაზღვრა ამ შემთხვევაში შეუძლებელია. ამასთან, ფიბრინოლიზის ინჰიბირებისა და პერისტაზის შესაბამისი პასუხისათვის საჭირო ზემოთ აღნიშნული დოზა ეფექტურია დიდი წონის პაციენტებში (>100 კგ) და უსაფრთხოა მცირე წონის პაციენტებში (<50 კგ) და შემდგომი განსაზღვრული დოზა პგ მასაზე გაანგარიშებით სხვა პელევებში გვერდითი მოვლენების გარეშეა დაფიქსირებული. ტრანსპარანტული მედიკამენტების დაგენერიკული სანგრძლივობით გადასხმა სისხლდენების საშიშროების დროს, საშუალებას იძლევა მიღებული იქნას მისი მოქმედების სწრაფი ეფექტი და სელს უშლის მწვავე პასუხის ფაზის ჩამოყალიბებას, რომელიც ხშირად აღინიშნება ქირურგიული ჩარევისა და ტრავმის დროს.

2. კვლევის დოზაბი

შეჯამება

CRASH2 დიდი, პრაგმატული, რანდომიზირებული, პლაცებოკონტროლირებადი კლევაა ანტიფიბრინოლიზური საშუალების - ტრანჯექსამის მუვის ადრეული ინფუზით და მისი ეფექტის შეფასებით სიკვდილობის მაჩვენებელზე, სისხლძარღვოვან მოვლენებსა და ტრანსფუზიის საჭიროებაზე. ტრავმიდან პირველი 8 საათის განმავლობაში მოზრდილი პაციენტი მნიშვნელოვანი პერიოდით ან მისი განვითარების რისკით შესაძლებელია ჩართული იქნას კვლევაში იმ შემთხვევაში, თუ ექიმი თვლის, რომ არ არის ანტიფიბრინოლიზური საშუალებების აუცილებლობის ან უკუჩვენების გითარება. მედიკამენტის ან პლაცებოს დანომრილი კოლოფები ხელმისაწვდომი იქნება კვლევაში მონაწილე ყველა გადაუდებელ განყოფილებაში. რანდომიზაცია მოხდება 24 საათიანი უფასო სატელეფონო რანდომიზაციის სერვისის საშუალებით. ზარის ხანგრძლივობა გასტანს 1 ან 2 წელს და რანდომიზაციის სერვისის დასასრულს გაირკვევა კვლევაში გამოსაყენებელი კოლოფის ნომერი. იმ სამედიცინო დაწესებულებებში, სადაც სატელეფონო სერვისი არ არის ხელმისაწვდომი, პაციენტთა რანდომიზაცია მოხდება სამკურნალო კოლოფების ნომრების ზრდადობის მიხედვით. დამატებითი გამოკვლევები არ არის საჭირო. ივება მხოლოდ მოკლე ფორმა ერთი თვის შემდგომ ან პაციენტის გაწერის ან სიკვდილის შემთხვევაში (რომელიც პირველი მოხდება).

კვლევისთვის საჭირო პაციენტთა რიცხვი

კვლევისთვის საჭირო პაციენტთა რიცხვს განსაზღვრავს 2 მთავარი ფაქტორი. ეს არის შემთხვევათა განსაზღვრული სიხშირე და მკურნალობის ეფექტურობის მოცულობა.

შემთხვევათა განსაზღვრული სიხშირე: MRC (სამედიცინო კვლევათა საკონსულტო) CRASH კვლევაში - (კორტიკოსტეროიდები ქალა ტვინის ტრაგმების დროს), სიკვდილობის მთლიანმა რისკმა შეადგინა 20%.¹⁴ MRC CRASH კვლევა ტრავმა პაციენტებში მსოფლიოში უდიდესი საერთშორისო რანდომიზირებული საკონტროლო კვლევა იყო და დამაჯერებელი იქნება, თუ CRASH2 კვლევის სიკვდილობის რისკის მაჩვენებელი იქნება ანალოგიური.

მკურნალობის მოსალოდნელი ეფექტურობის მოცულობა: რადგანაც ისეთი მარტივი და პრაქტიკული საშუალებების გამოყენებით, როგორიცაა ტრანჯექსამის მუვა, მიღებული გადარჩენის 2% უპირატესობა დირეტულ სარგებელს წარმოადგენს, მიმდინარე კვლევა მიზნად ისახავს გამოავლინოს ანოლოგიური მაჩვენებლის სარგებელი.

ნიმუშის სიდიდე: თუ სიკვდილიანობის შეფარდების რეალური მაჩვენებელია 20% შეფარდებული 18%, დაახლოებით 85% შანსია იმისა, რომ კვლევით, რომელმაც უნდა მოიცვას 20000 პაციენტი, მიიღწევა $2P<0.01$ (და 95% შანსია იმისა, რომ მიიღწევა $2P<0.05$). თუმცა, თუ კვლევაში ჩასართავ პაციენტთა რიცხვი განახევრდება, 50% შანსია იმისა, რომ ვერ იქნას მიღწეული $2P<0.01$

(და 28% შანსი იმისა, რომ ვერ იქნას მიღწეული $2P<0.05$), რომელიც, რა თქმა უნდა, არცოუ სახარბიელოა.

სხვა გამოსავალზე ზემოქმედება: რანდომიზირებულ პაციენტთა ამ რაოდენობის პირობებში, ტრანსფუზიის საჭიროებისა ან ტრანსფუზიის მოცულობის საშუალო რაოდენობა, ისევე, როგორც ნებისმიერი სხვა არაფატალური სისხლძარღვოვანი ეფექტი (ჰემორაგიული ან ოკლუზიური) ზედმიწევნით ზუსტად იქნება განსაზღვრული.

შერჩევითობა

- კვლევაში ერთვება მოზრდილი პაციენტები ტრაგმული დაზიანებით, ტრაგმიდან პირველი 8 საათის ინტერვალში, რომელთაც აღენიშნებათ მწავე სისხლდენა ან მისი განვითარების რისკი; გამოკლებით იმ პაციენტებისა, რომელთათვისაც ანტიფიბრინოლიზური საშუალებები ძალზედ აუცილებელია ან ძალზედ უკუნაჩვენებია.

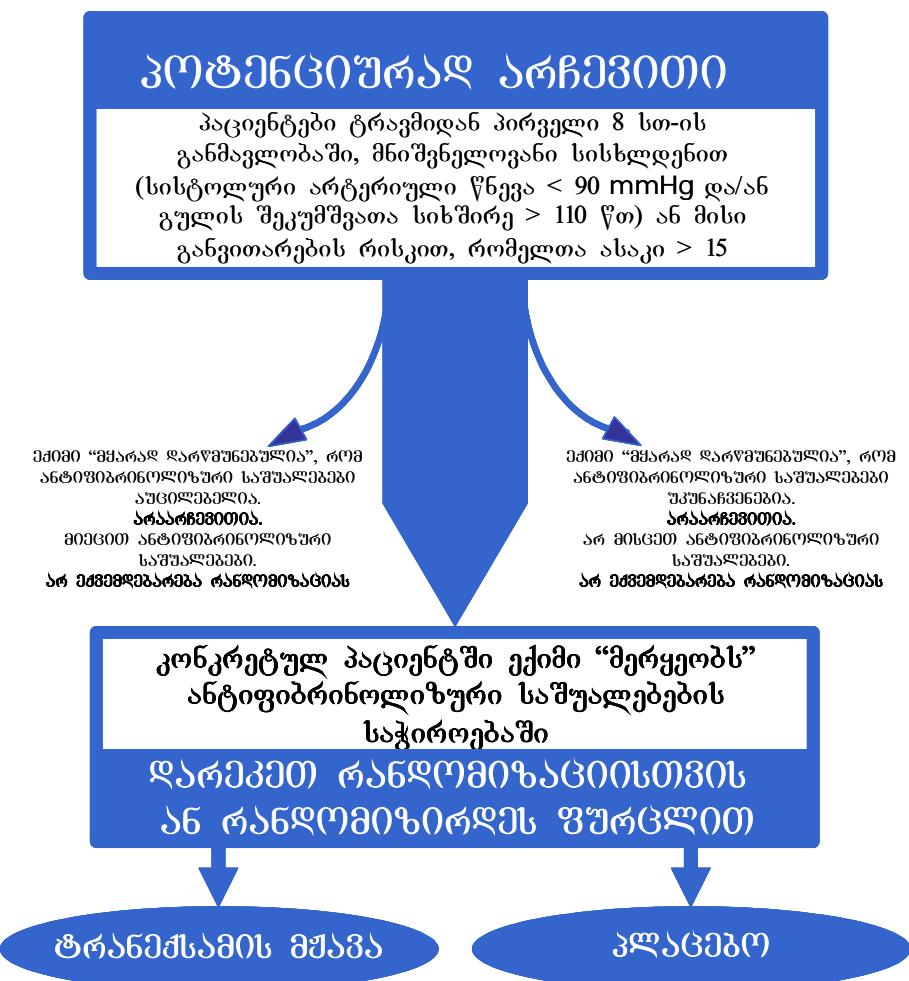
ჩართვის კრიტერიუმები: კვლევაში ერთვება ყველა პაციენტი ტრაგმიდან 8 საათის ინტერვალში არსებული სისხლდენით (სისტ.წნევა <90 mmHg და/ან გულის შეცუმშვათა სიხშირე $>110/\dot{V}$), ან რისკით სისხლდენაზე, როდესაც მათი ასაკი 16 წელზე მეტია. კვლევაში ჩართვა შესაძლებელია ტრაგმიდან პირველი 8 საათის შემგომაც, თუმცა ნაადრევად დაწყებული მკურნალობა პაციენტისთვის მეტად სასარგებლოა.

არჩართვის კრიტერიუმები: პაციენტის კვლევაში ჩართვის ძირითად გადაწყვეტილებას იღებს მკურნალი ექიმი. თუ ექიმი დარწმუნებულია, რომ პაციენტს აუცილებლად ესაჭიროება ანტიფიბრინოლიზური თერაპია, ის კვლევაში არ ირთვება. ასევე, თუ მკურნალი ექიმი თვლის, რომ ანტიფიბრინოლიზური თერაპია გარკვეულ შემთხვევაში უკუნაჩვენებია (მაგ. დისემინირებული სისხლძარღვშიდა შედედების სინდრომის კლინიკური ნიშნების არსებობისას), პაციენტი კვლევაში არ ერთვება. იმ შემთხვევაში, როდესაც მკურნალი ექიმი ორჯოფობს გამოიყენოს თუ არა ანტიფიბრინოლიზური საშუალება, პაციენტი ერთვება კვლევაში. სხვა სპეციფიური არჩართვის კრიტერიუმები არ არსებობს.

ამ ტიპის კვლევაში ჩართულ პაციენტთა მრავალფეროვნებას შედეგების გამოაშკარავებისთვის მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება. თუ კვლევაში ჩაირთვება პაციენტთა ფართო სპექტრი, ისეთი დიდი კვლევისათვის, როგორიც ეს არის, შესაძლებელი გახდება პაციენტთა იმ ტიპის გამოვლენა, რომლებმაც მკურნალობიდან მეტი სარგებელი მიიღეს (თუ საერთოდ მიიღებენ).

შერჩევითობის სპეციალური კრიტერიუმები: არ არსებობს. მწვავე ძლიერი სისხლდენის არსებობის პირობებში რუტინულად გამორიცხვა პაციენტებისა, რომელთაც ანამნეზში თრომბოემბოლიზური დაავადება აღენიშნებათ, არ არის საჭირო, თუ პასუხისმგებელი ექიმი არ მიიჩნევს რომ ეს აშკარა უკუნაჩვენება. მოკლე ინფორმაცია იმ პაციენტებისა, რომლებიც შეირჩევიან მაგრამ არ ჩაირთვებიან კვლევაში, ჩაიწერება პაციენტის სკრინინგის ფორმაში თითოეულ თანამონაწილე ცენტრში.

(კსრილი 1: შერჩევითობა)

თანხმობა

პაციენტებს მნიშვნელოვანი ტრაგეტული დაზიანებებით შესაძლოა ჰქონდეთ შეცვლილი ცნობიერება და სათანადოდ ვერ შეძლონ ინფორმირებული თანხმობის მოცემა. ასეთ გადაუდებელ სიტუაციაში მკურნალობის დაწყების გადადება მედიცინაში არაგამართლებულია. თანხმობის მიღება შესაძლებელია ან პერსონალური ან პროფესიონალური ლეგალური წარმომადგენლისაგან, სადაც როგორ არის მართებული. აგრეთვე ყოველთვის გასათვალისწინებელია ეთიკური კომიტეტის მოთხოვნებიც. პაციენტისთვის განკუთვნილი კვლევის საინფორმაციო ბროშურა (დანართი 1) მოყვება მედიკამენტის ყველა პაკეტს დამატებით ლოკალური წარმომადგენლის თანხმობის ფორმასთან (მხოლოდ ევროსაბჭოს წევრი ქვეყნებისათვის - დანართი 1a).

რანდომიზაცია

პაციენტები, რომლებიც შეირჩევიან კვლევაში ჩართვისთვის, უნდა რანდომიზირდნენ და მკურნალობა დაეწყოთ შეძლებისდაგვარად სწრაფად. რანდომიზაცია ტარდება 24 საათიანი უფასო სატელეფონო სერვისით, რომელიც გრძელდება დაახლოებით 2 წუთი. პაციენტის პოსპიტალიზაციის ფორმა (დანართი 2) მოიცავს შეკითხვებს, რომელსაც სვამს ოპერატორი სამკურნალო პაკეტის შერჩევამდე. შემდგომ კვლევის კომპიუტერი ბრმად განსაზღვრავს სამკურნალო პაკეტის ნომერს, რომელიც შექსაბამება გადაუდებელი მედიცინის

განყოფილებაში შენახულ ერთ-ერთ CRASH2 სამკურნალო პაკეტს. იმ შემთხვევაში როდესაც ტელეფონით რანდომიზაცია არ არის ხალმისაწვდომი, გამოიყენება ადგილობრივი პაკეტის სისტემა. ამ ტიპის საავადმყოფოებში საბაზისო ინფორმაციის შეგროვება ხდება კვლევის პოსპიტალიზაციის ფორმის საშუალებით და ყველა შემდგომი სამკურნალო პაკეტის შერჩევა 8 პაკეტიანი სამკურნალო ყუთიდან ნომრების თანმიმდევრული ზრდადობის მიხედვით ხდება. მას შემდეგ რაც პაციენტი რანდომიზირდება, ჩვენი სურვილია საავადმყოფოში მისი გამოსავლის ცოდნა, იმ შემთხვევაშიც კი თუ საკვლევი მედიკამენტით მკურნალობა შეწყდება ან საერთოდ არ ჩატარდება.

მკურნალობა

თითოეულ CRASH2 სამკურნალო პაკეტში დევს:

- ტრანჯესამის მჟავის ან პლაცებოს 4×500 მგ ამპულები
- 0.9% NaCl-ის 1×100 მლ პაკეტი (დატგირთვის დოზისთვის)
- მისაკრავები (საინფუზიო ხსნარებისა და შენიშვნებისთვის)
- პაციენტის საინფორმაციო ბროშურა და თანხმობის ფორმა
- პაციენტის პოსპიტალიზაციისა და გამოსავლის ფორმები

მკურნალობა	ამაზლები	დოზა (ტრანჯესამის მჟავა ან პლაცებო)	ინფუზიის სისშირე და ხანგრძლივობა
დატგირთვის დოზა	2	1 გრამი	100 მლ 10 წუთის განმავლობაში
შემანარჩუნებელი დოზა	2	1 გრამი	120 მგ/სთ [60 მლ/სთ] 8 საათის განმავლობაში

სერიოზული შესაძლო მოვლოდნელი გვერდითი მოვლენების გვერდითი მოვლენების შემთხვევაში, რომელიც სავარაუდოდ საკვლევი პრეპარატით არის გამოწვეული, აუცილებელია მის შესახებ სატელეფონო კავშირით ვაცნობოთ 24 საათიან რანდომიზაციის სერვისს, რომელიც ინფორმაციას ლონდონის კოორდინაციულ ცენტრს მიაწვდის, რის შემდეგაც ეს უკანასკნელი დაგიკავშირდებათ 24 საათის განმავლობაში რათა შეივსოს სერიოზული შესაძლო მოვლოდნელი გვერდითი მოვლენების წერილობითი ფორმა.

მოსალოდნელი თანხელები ევექტები

ზოგადად იმ სისხლძარღვოვანი ცვლილებების აღწერა, როგორიცაა ფილტვის არტერიის ემბოლიზაცია, ღრმა ვენების თომბოზი, იშემიური ინსულტი, მიოკარდიუმის ინფარქტი, გასტროინტენსიური სისხლდენა და მულტიორგანული დაზიანება არ არის საჭირო, რადგანაც ანტიფიბრინოლიზური თერაპიის ფორმები მათი განვითარების სისშირის მატება მოსალოდნელია. ასევე, სხვა სამედიცინო მოვლენების აღწერა, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეთ პაციენტებში მძიმე ტრავმული დაზიანებით, ტელეფონით არ არის აუცილებელი. თუმცადა, ყველა ეს მოვლენა რუტინულად მონიტორინგება ყველა პაციენტში და აღიწერება გამოსავლის ფორმაში (დანართი 3).

გაშიფრა

ზოგადად, დანიშნული მკურნალობის გაშიფრა საჭიროებას არ წარმოადგენს. თუ რანდომიზაციის შემდგომ არსებობს ანტიფიბრინოლიზური თერაპიის უპარაგენება (მაგ. თრომბოზის კლინიკურ ნიშნები), საკვლევი პრეპარატით მკურნალობა უნდა შეჩერდეს. გაშიფრა ხდება მხოლოდ იმ ერთეულ შემთხვევაში, როდესაც ექიმი დარწმუნებულია, რომ კლინიკური მენეჯმენტი მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია იმის ცოდნაზე პაციენტმა ანტიფიბრინოლიტიკი მიიღო თუ პლაცებო. ამ ერთეულ შემთხვევაში, როდესაც სასწრაფო გაშიფრა აუცილებელი ხდება რანდომიზაციის სერვისს სატელეფონო კავშირით უნდა უცნობოს გაშიფრის პასუხისმგებელი ექიმის სახელი და სამკურნალო პაკეტის ნომერი, რის შემდგომაც ექიმს ეცნობება პაციენტმა ანტიფიბრინოლიტიკი მიიღო თუ პლაცებო.

გამოსავლის მაჩვენებელი

პირველადი გამოსავლის მაჩვენებელი:

- ტრაქმიდან 4 კვირის განმავლობაში სიკვდილი საავადმყოფოში (სიკვდილის მიზეზი უნდა აღიწეროს, რათა განისაზღვროს იყო ის გამოწველი სისხლდებით თუ სისხლძარღვოვანი ფალუზით).

მეორადი გამოსავლის მაჩვენებლები: სისხლისა და მისი პროდუქტების ტრანსფუზიის მოთხოვნილება, გადასხმული სისხლისა და მისი პროდუქტების ერთეულების რაოდენობა, ქირურგიული ჩარევა, თრომბო-ემბოლური ეპიზოდების სიხშირე (ინსულტი, მიოკარდიუმის ინფარქტი, ფილტვის არტერიის ემბოლია, ღრმა ვენების თრომბოზის კლინიკური ნიშნები).

მონაცემთა შეგროვება: ინტრაკოსპიტალური სიკვდილიანობა, ტრანსფუზიის მოთხოვნილება, გართულებები და მოკლე დროში გამოჯანმრთელება ფიქსირდება გამოსავლის ფორმაში (დანართი), რომლის სრულად შეფასება შესაძლებელია ავადმყოფობის ისტორიიდან - დამატებითი ტესტი არ არის საჭირო. გამოსავლის ფორმა ივსება სიკვდილის, საავადმყოფოდან გაწერის ან ტრავმიდან 4 კვირის თავზე, რომელიც მოხდება პირველად.

კვლევის დასასრული: სიკვდილი, საავადმყოფოდან გაწერა ან რანდომიზაციიდან 4 კვირა, რომელიც მოხდება პირველად.

ანალიზი

შედარება დაეყრდნობა იმ პირველადი გამოსავლის მაჩვენებელს, რომელიც გამოვლინდება ასოცირებული ანტიფიბრინოლიზური მკურნალობის შედეგების შედარებით ასოცირებულ პლაცებოსთან ე.წ. „სწრაფვა მკურნალობისაკენ“ საფუძველზე დაყრდნობით. ანალიზის გამოტანა დაეყრდნობა დროს ტრავმის მიღებიდან მკურნალობის დაწყებამდე (ნაკლები 1 საათზე, 1 დან 3 საათამდე, 3 სთ-ზე მეტი), სისხლდების სიმწვავეს, რომელიც შეფასდება კაპილარული ავსების დროით (0-2, 3-4, > 5 წმ) და სისტოლური არტ. წნევას (<75, 76-89, >89 მმHg). შედარება ასევე დაეყრდნობა სისხლისა და მისი პროდუქტების ტრანსფუზიის რისკს, ოპერაციის საჭიროებასა და თრომბო-ემბოლურ გართულებებს.

3. ორგანიზაცია

მონაცემთა მონიტორინგის კომიტეტი

პროფესორი რორი კოლინსი, თავჯდომარე
პროფესორი ადრიან გრანტი
პროფესორი ჯონ ა. მაიბურგი

სტანდარტული ოპერაციული პროცედურები: მონაცემთა მონიტორინგისა და ეთიკური კომისია (DMEC) რანდომიზაციის მსვლელობისას პასუხისმგებელია გადაწყვიტოს წარუდგინოს თუ არა დღის წესრიგის კომისიას გაშიფრული შედეგები (ან გარკვეული ქვეჯუფის გაშიფრული შედეგები). DMEC შეთანხმების თანახმად ამტკიცებს, რომ ამას გააკეთებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც დაკმაყოფილებული იქნება 2 პირობა: (1) შედეგები მკაფიოდ დაამტკიცებს რომ მკურნალობა ან აშკარად საზიანოა ან აშკარად სასიკეთო ყველა ან გარკვეული კატეგორიის პაციენტებისათვის საბოლოო გამოსავალთან მიმართებაში. (2) შედეგები, თუ გამოაშკარავდა, სავარაუდო თანდათანობით შეცვლიან იმ უქიმების შემუშავებულ სტრუქტურას, რომლებსაც უპვე აქვთ ინფორმაცია ნებისმიერი სხვა კვლევის არსებული შედეგების შესახებ. ზუსტი კრიტერიუმები „მტკიცება ყველა მიზეზ გარეშე“-სთვის არ არის და კერც იქნება სრულად მათემატიკური შეჩერების წესით სპეციფირებული, მაგრამ ამ ტიპის კანონების მკვეთრი ზეგავლენის ქვეშ არის. DMEC წევრებმა MRC ლეიკემიის კომიტეტისადმი გამოხატეს სიმპათია შეჩერების კანონის მიმართ, რომელიც წარდგენილ იქნა 1976 წლის მოხსნების I ნაწილში, რის შედეგადაც ზოგადად, საბოლოო შედეგების შუალედური ანალიზი, ნაადრევი აღმოჩენის დადასტურებისთვის, საჭიროა მოიცავდეს სულ მცირე 3 სტანდარტული შეცდომის მკურნალობის შედარებას საკონტროლო ჯგუფთან. ქვეჯუფის შუალედური ანალიზი, რა თქმა უნდა მეტად მკაფიო უნდა იყოს, რათა დადასტურდეს აღმოჩენა. ამ კანონს ის უპირატესობა აქვს, რომ შუალედური ანალიზის ზუსტი რიცხვი და დრო არ საჭიროებს წინასწარ განსაზღვრას. შეჯამებისთვის, შეჩერების კანონი (რომელიც წარმატებით იქნა მიღებული სხვა კვლევებში და მოიცვა MRC საერთაშორისო ინსულტის კვლევა, რომელმაც ჩაირთო 19436 პაციენტი მწვავე ინსულტით) საჭიროებს მკაფიო შედარებებს, რათა დაამტკიცოს ნაადრევი აღმოჩენა და მოიცავს მათემატიკური შეჩერების კანონისა და სამეცნიერო მსჯელობის შესაფერის ურთიერთშეთანხმებას.

დღის წესრიგის პრიმისია

პროფესორი იან ფრანკლინი (თაჯდომარე), გლაზგოვსა და შოტლანდიის სისხლის გადასხმის უნივერსიტეტი

ქ-ნი ბრიჯიტ ჩაუდრი, RoadPeace

პროფესორი ტიმ კოუტსი, ლაისტერის უნივერსიტეტი
ექიმი ჩარლზ დიკინი, საუზამპტონის ზოგადი ჰოსპიტალი
ექიმი სტივ გუდაკრი, შეფილდის უნივერსიტეტი

ექიმი ბევერლი ჯ ჰანტი, Guy's & St Thomas' ჰოსპიტალი NHS Trust
ექიმი დევიდ მედინგსი, მსოფლიოს ჯანდაცვის ორგანიზაცია
პროფესორი სერ რიჩარდ პეტო, ოქსფორდის უნივერსიტეტი
პროფესორი იან რობერტსი, ლონდონის ჰიგიენისა და ტროპიკული
მედიცინის სკოლა
პროფესორი პიტერ სანდერკოპი, ედინბურგის უნივერსიტეტი

საკონტროლო კომიტეტი შედგება გამოცდილი და ცნობილი ტრავმა- და ჰემატოლოგი ექსპერტების, კლინიკური მკვლევარებისა და რიგი წარმომადგენლების მიერ. მათი პირისპირ შეხვედრა ისაზღვრება საჭიროების მიხედით დროის გარკვეულ ინტერვალში, მარამ არაუმცირეს 1 წლის მონაკვეთში. ძირითადი კონტაქტი ხდება ელ-ფოსტისა და ფოსტის საშუალებით.

სტანდარტული ოპერაციული პროცედურები: დღის წესრიგის კომისია კვლევის ოქმის თანახმად კვლევის მიმდინარეობის ინტერვალში პასუხისმგებელია:

- მიიღოს ძირითადი გადაწყვეტილებები, მაგ. გარკვეული მიზეზების გამო შეცვალოს კვლევის ოქმი
- მონიტორინგი და ზედამხედველობა გაუწიოს კვლევის მიმდინარეობას
- მოიძიოს მსგავსი ინფორმაცია სხვა წყაროებიდან
- განიხილოს მონაცემთა მონიტორინგებისა და ეთიკური კომიტეტის მიერ მოწოდებული რეკომენდაციები
- მენეჯმენტის ჯგუფს მიაწოდოს რჩევები და ინფორმაცია კვლევის ყველა ასპექტის შესახებ

თანამკვლევართა ვალდებულებები

თითოეულ თანამონაწილე საავადმყოფოში კვლევის კოორდინატორი ადგილობრივი თანამშრომელია, რომელიც ვალდებულია:

- გააცნოს კვლევის ყველა დეტალი და საჭირო პროცედურები ექიმებსა და ექტნებს, რომლებიც ახორციელებენ კვლევას და დარწმუნდეს მათი ცოდნის სიმყარეში (კედლის გრაფების, ჯიბის კარტებისა და სლაიდების დახმარებით)
- დარწმუნდეს, რომ პაციენტი სათანადო შერჩეულია კვლევისთვის
- დარწმუნდეს, რომ პაციენტის ჰოსპიტალიზაციის ფორმა (არასატელეფონო რანდომიზაციის ცენტრებში) და ერთგვერდიანი გამოსავლის ფორმა შევსებულია
- დარწმუნდეს, რომ კვლევა ტარდება ICH GCP -ის შესაბამისად და ასრულებს ყველა ნაციონალურ და ადგილობრივ რეგულარულ მოთხოვნებს
- წარადგინოს არსებული მონაცემები აუდიტისა და ვერიფიცირებისთვის

კოორდინაციული ცენტრის მოვალეობები

- უზრუნველყოს კვლევის მასალები და 24 სთ-იანი რანდომიზაციის (და გაშიფვრის) სერვისი
- კვლევის თანამშრომელებს რეგულარულად მიაწოდოს ინფორმაცია კვლევის მიმღინარეობაზე
- პაციენტის გაწერისას დარწმუნდეს მონაცემთა სისრულეში
- კვლევის შესახებ პასუხი გასცეს ნებისმიერ შეკითხვას (მაგ. თანამკვლევარისგან)
- დარწმუნდეს მონაცემთა უსაფრთხოებასა და ხარისხიანობაში
- დარწმუნდეს, რომ კვლევა ტარდება ICH GCP –ის შესაბამისად

კუბლიკაცია

CRASH2 -ის წარმატება მთლიანად დამოკიდებული იქნება თანამონაწილე პოსპიტალების ექიმებისა და ექინების თანამშრომლობაზე. თანამკვლევარებს ყველა თანამონაწილე ცენტრიდან დაენიშნება კრედიტი და პერსონალურად დასახელდებიან კვლევის თანაავტორად მთავარ პუბლიკაციაში. კვლევის შედეგები თავდაპირველად ეცნობება თანამკვლევარებს. პაციენტებს შედეგები ეცნობებათ მედიის, კვლევის ვებ-გვერდისა (www.crash2@lshtm.ac.uk) და სათანადო ორგანიზაციების საშუალებით.

კომპენსაცია

CRASH2 დაფინანსებულია ლონდონის ჰიგიენისა და ტროპიკული მედიცინის სკოლისა (LSHTM) და მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის (WHO) მიერ და არა ტრანსესამის მუნიციპალიტეტის მიერ. ლონდონის ჰიგიენისა და ტროპიკული მედიცინის სკოლა, როგორც კვლევის კოორდინაციული ცენტრი, კისრულობს სპონსორის მიერ დაწესებულ პასუხისმგებლობას და შესაბამისად, პასუხისმგებელია ნებისმიერი არადაუდევარი, კვლევაში მონაწილეობის შედეგად მიყენებული ზიანისა.

ვინანსური მხარდაჭერა

ლონდონის ჰიგიენისა და ტროპიკული მედიცინის სკოლა და მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაცია აფინანსებს მხოლოდ შეხვედრებსა და ცენტრალურ მომენტშიც უამრავი ჰიგიენის მიმღებების მიერ და დაფინანსება აბსოლუტურ უძუპავშირშია ტრანსესამის მუნიციპალიტეტის მიერ დაწესებულ პრეპარატი. დიდი კვლევები ამ ტიპის წამლების გამოყენებით, რომელშიც უამრავი ჰიგიენის მიმღებების მიმღებების მიმღებების მომავლი პაციენტების მკურნალობისთვის და ლირებულია იმ თანამკვლევართა შორის, რომელშიც ითანამშრომლებენ ანაზღაურების გარეშე (გამონაკლისს წარმოადგენს ის მცირე ადგილობრივი ხარჯები, რომელიც შეიძლება ანაზღაურდეს).

4. გამოყენებული ლიტერატურა

1. Murray CJL, Lopez AD. ჯანმრთელობის გლობალური სტატისტიკა: შემთხვევათა რეზიუმე, გაფრცელება და სიკვდილობა განხილული 200 შემთხვევაში. ჰარვარდის სახალხო ჯანმრთელობის სკოლა, ბოსტონი: ჰარვარდის უნივერსიტეტის პრესა, 1996.
2. Saueria A, Moore FA, Moore E, Moser K, Brennan R, Read RA, Pons PT. ტრავმის სიკვდილობის ეპიდემიოლოგია: ხელახლა შეფასება. *J Trauma* 1995;38:185-193.
3. ქალა-ტვინის ტრავმის ფონდი. ამერიკის ნეიროქირურგთა ასოციაცია. ნეიროტრავმისა და კრიტიკული მართვის ერთობლივი სურვიუ. ქონკრეტული სურვიუ. კიბოლის ტრავმის შესაბამის ტრავმაში. *J Neurotrauma*. 2000;17(6-7):591-5.
4. Lawson JH, Murphy MP. ეფექტური ჰემოსტაზის წარმოების მიზანსწრაფვა ქირურგიასა და ტრავმაში. *Semin Hematol* 2004;41:55-64.
5. Porte RJ, Leebeek FW. ფარმაკოლოგიური სტრატეგიები ტრანსფუზიის მოთხოვნების შესაბამის ტრავმაში. *Crit Care Clin*. 2002; 62: 2193-211.
6. Henry DA, Moxey AJ, Carless PA, O'Connell D, McClelland B, Henderson KM, Sly K, Laupacis A, Fergusson D. ანტიფიბრინოლიტიკების გამოყენება ინტრაოპერაციული ალოგენური სისხლის ტრანსფუზიის შემცირებისთვის (კონტრანის მიმოხილვა). კონტრანის ბიბლიოთეკა, გამოცემა 1, 2004. Chichester, UK: John Wiley & Sons, Ltd.
7. Coats T, Roberts I, Shakur H. ანტიფიბრინოლიტიკები მწვავე ტრავმული დაზიანებების დროს (კონტრანის მიმოხილვა). კონტრანის ბიბლიოთეკა, გამოცემა 4, 2004. Chichester, UK: John Wiley & Sons, Ltd.
8. Aylward GW, Dunlop IS, Little BC. ტრავმული პიფემის დროს სისტემური ანტიფიბრინოლიტიკების მეტა ანალიზი. *Resuscitation* 1994;8:440-442.
9. Kiwanuka N, Gray RH, Serwadda D, et al. ინექციასა და ტრანსფუზიასთან ასოცირებული აივ-1 შემთხვევათა რაოდენობა უგანდას, რაკის დასახლებაში. *AIDS* 2004;18:342-343.
10. Heymann SJ, Brewer TF. ტრანფუზიის პრობლემა ასოცირებული შეძენილ იმუნოდეფიციტურ სინდრომთან აფრიკაში: რაოდენობრივი მიღება. *Am J Infection Control* 1992;20:256-62.
11. Goodnough LT, Shander A, Brecher ME. ტრანსფუზიის მედიცინა: მზერა მომავალში. *Lancet* 2003; 361: 161-9.
12. Fiechtner BK, Nuttall GA, Johnson ME, Dong Y; Sujirattanawimol N, Oliver WC Jr, Sarpal RS, Oyen LJ, Ereth MH. ტრანსფუზიაში მჟავის კონცენტრაცია პლაზმაში კარდიოპულმონალური ბაიფასის დროს. *Anesth Analg*. 2001; 92(5): 1131-6
13. Horow JC, Van Riper DF, Strong MD, Grunewald KE, Parmet JL. ტრანსფუზიაში მჟავის დოზა-დამოკიდებული მოქმედება. ანესთეზიოლოგია 1995;82:383-92.
14. WWW.CRASH.LSHTM.AC.UK

დანართი 1

06ფორმაცია პაციენტების, მათი ნათესავებისა და ახლობლებისთვის

ტრაგმის შემდგომი სისხლდენის საერთაშორისო კვლევა

ინფორმაცია და ანკეტა
პაციენტების, მათი
ნათესავებისა და
ახლობლებისთვის

ტრაგმის შემდგომი სისხლდენის საერთაშორისო
კვლევაში მონაწილეობის მისაღებად დამატებითი
ინფორმაციისთვის მოგვმართუ:

(ჩახვით სახადმუროს საკონტაქტო დებალები)

კვლევის საკონტაქტო ცენტრი:
ტრაგმის შემდგომი სისხლდენის საერთაშორისო კვლევა,
თოახი 180
ლონდონი, მიზენისა და ტროპიკული მედიცინის სკოლა
Keppel –ის ქუჩა
London WC1E 7HT
დიდი ბრიტანეთი

Tel +44 20 7299 4684
WWW.CRASH2.LSHTM.AC.UK

ISRCTN86750102
Version 3: 07/02/05

ჩვენი ძლინიკა მონაწილეობს სასაჭვალო კვლევაში,
რომლის მიზანია ტრაგმის შემდგომი შეზღაუებების
სისხლდენების შემცირების მიზნით ახალი ტაქტიკების
მოტება.

(1) თვეები ჩართული ხართ ამ კვლევაში
(2) ჩვენ გთავაზობთ მონაწილეობა მიიღოთ კვლევაში
(3) ჩვენი სურვილია ჩართულ იქნას კვლევაში .
(პაციენტის
გარაზე ჩვენ უსაბოლესი აუგიდი)

რა უნდა იცოდეთ კვლევის შესახებ:
კოსავი ზომი ინფორმაციას, რომელიც მოიცავს კვლევაში
მონაწილეობის მიზანს, რისება და სარგებლობა.

ასევე ჩვენი სისხლდენის კლინიკური მოცემები გამოყენების
უზრუნველყონის საწინააღმდეგო გარეკანებულების
მექანიზმების მიზანის მუშაობის საუკეთესო
მოყვალის შერწყება, ამ მიზანთ გთავაზობთ
ჰერნიალიზატორებისა და ტენიონის ჩელის უწყისის
სისხლის შევეღებისა და ამინიმუმის სისხლის დანართებისა და
მისი გადასხმის საჭიროება. გასასოფალისტინიკების ისაც, რომ
უზრუნველყონის უზრუნველყონის არასასურველ დაგვალებებიც, ჩვენ იმყო
გვაქმნა, რომ მუშაოლობა გაცილებით შედეგანია იქნება,
კიდევ სახანი, თუმცა ეს ძირისმდე ჯერ კიდევ არ არის
ცნობდეთ. გთხოვთ გულდაბბირი გაეცნიათ ინფორმაციას და
დამატებითი შეკონტაქტოსთვის მიმართოთ თქვენ მეურნალ
აქტის.

1) რატომ ტარდება კვლევა?

მწვავე სისხლდენები, ტრაგმული დაზიანებების
შემდეგი, სიკვდილის გროვრო მიზანით მიზანია.
ამიტომ საჭიროა გამოისყინოს მეურნალობის საუკეთესო
ტაქტიკა სისხლის დანართის შემცირების მიზანთ.

1(4)

2) რა არის კვლევის მიზანი?

ტრანგენის მეცავა ხშირად გამოიყენება სისხლდენის
შენიშვნის მიზანთ ქორეგიზაში, კერძოდ ქი
კარილოფტორუბაში. ეს კვლევა შეიქნია, რათა
უფრასებრი სისხლდენის შეცირების მიზანთ რამდენად
უკავშირია ტრაგენების შესა მიმე რიაგებისა დროს.
ტრანგენის მეცავა არ არის ასაღი გამოიყენება; ის
წარმატებით გამოიყენება მრავალი მიზანით
განაწილებული სისხლდენების დროს.

3) გინ ატარებს კვლევას?

ესიმი — პასუხისმგებელი პირია. კვლევა
კონტრინერებული დონიდენის უნიკერნისტების
დოქტორების მუც.

4) კვლევაში ჩართვის უკურვენებებია:

- პაციენტის ასაკი < 16
- ტრაგმიდან გასული დრო დატვირტება 8 საათი
- როგორც ეჭიმი თველის, რომ გარეკანებით მისუნის
გამო, ტრანგენის მეცავის გამოიყენება არ არის
სახელმწიფო
- როგორც ეჭიმი თველის, რომ გარეკანებით მისუნის
გამო, ტრანგენის მეცავის გამოიყენება აუცილებელია

5) როგორ ტარდება კვლევა?

პაციენტის უტარდება სისხლდენის საწინააღმდეგო
გადაუღებელი თერაპია, რომელიც მიკვევს სისხლის
შემცირებელ სხსრების მიზანის სისხლის დანართის
შესაცემად. შემდგომი 8 საათის განმავლობაში პაციენტის
საუკეთესო შეცემა უზრუნველყონის არასასურველი, ეწ. ფაზითლოგური
სხსრით. მუშაოლობის შერწყებას (აქტიური თუ ასიური)
აწარმოებს კომატუტები ისტორიდში; პაციენტის
2(4)

05 ფორმაცია პაციენტების, მათი ნათესავებისა და ახლობლებისთვის (გაგრძელება)

<p>5) მეურნალი კვიმი არ არის ინფორმირებული თუ რომელი ტიპის მეურნალიდან უტარდება პაციენტს; ეს ინფორმაცია კონფიდენციალურია და ინახება დანიდენის კრიტიკულ კლინიკური მასაზე. არ მოუცის დამატებით განსაკულტურებებს; თქმის ექიმი პაციენტის მდგრადრიგობის ამსახურებს მოყვებელი ინფორმაციის გამოყენების დღინდობიში, კვლევის საკოორდინაციის ცენტრში. ეს ინფორმაცია კონფიდენციალურია და ინახება კვლევის თანამშრომებულის მიერ.</p> <p>6) რა საგარაულო გართულებებია მოსალოდნელი კვლევის განვალობაში?</p> <p>ტრანსჭამის მეტა ფართო მოსამარების პრეპარატია. მისი გამოყენების პრერობით მინიჭებულიანი გართულის ფაქტები არ არის გამოყვალებილი. ტრანსჭამის მეტა არ არის ახლი პრეპარატი.</p> <p>7) კვლევაში მონაწილეობის უპირატესობა</p> <p>კომერციული, რომ ტრანსჭამის მეტა საგარაულო შემცირების სისხლდას დასარჩეოს. ზემო აღნიშნული კვლევის შედეგად მიღებული ცოდნა მოსაფალში დაგენერირება როგორც კებისტის, ასევე მსგავს მდგრადიანიაზე მცირებული ასციურებებს</p> <p>8) გის უნდა მიმართოთ დამატებითი შეკითხვებისთვის?</p> <p>დამატებითი შეკითხვებისთვის შეიგიძლიათ მიმართოთ კვიმი _____ საკონტაქტო ტელ. _____</p>	<p>9) რომელი ინფორმაცია ქონციდენციალურია?</p> <p>ინფორმაცია პაციენტისა და მისი ტრაგემის შესახებ კონფიდენციალურია. ეს ინფორმაცია სეულისაუდინის მოსილობის კვლევაზე მიმუშავებს კიბებისაზომის, საკორიდინაციის ცენტრის თანამშრომელთა და აღმასრულებელი პართოვების, რომელიც აფასებენ კვლევის მიმღირავის კონცენტრირებას. სამდეივინი უკრინებელი შედეგების სადაც პაციენტის პირადი კლევის შედეგების სადაც პაციენტის პირადი ინფორმაცია არ იქნება აღნიშნული.</p> <p>10) შესაძლოა თუ არა პაციენტისთვის კვლევა დასრულდეს გარდა აღრების?</p> <p>აღმოჩენა იწყება გადაუდებელ სიტუაციაში. ჩვენ კომერციული, რომ მიგდაწილებით ინფორმაციის თქვენი¹ აღნიშნების შემდგრომი გამოიმარტინოს შესახებ; თუ თქვენ არ გაქვთ ამის სურველი, კონსულტაცია აუნიოთ მეურნალ ექიმს.</p> <p>11) რა დამატებითი ინფორმაცია უნდა იცოდეთ?</p> <ul style="list-style-type: none"> • კვლევა დაფინანსებულია და მხოვდილი ჯანმარტინის უნივერსიტეტისა და მხოვდილი ჯანმარტინის ორგანიზაციის მეტო და არა წარდის (ტრანსჭამის მეტო) მწარმოებლების მიერ. • ლანცონის პიგინისა და ტროპიკული მედიცინის ცენტრი, როგორც კვლევის საკოორდინაციო ცენტრი, კიბების სამსახურის მეტ დაწესებულება ასუსისტებლობისას და, მეტ შესაბამისად, ასუსისტებლებისას ნებისმიერი არადაულევარი, კვლევაში მინაწილების შედეგად მოყრიბები ზიანისა.
--	--

3(4)

4(4)

ტრაგემის შემდგომი სისხლდენის საერთაშორისო კვლევა

ანგეტა

- გაგმით კვლევის შინაარს და მოსალოდნელი გარ
- 1) მიკვედო მინაწილებისა
  - 2) ჩემი გამოიკანირთელების დებადები გამოყენებულ
იქნას კვლევაში
  - ან, თუ თქვენ არ ხართ პაციენტი
  - 3) ქვემოთ აღნიშნულმა პაციენტმა მიიღოს მინაწილებია
  - 4) პაციენტის გამოიჯანირთელების დებადები
გამოყენებულ იქნას კვლევაში

ხელმიწვერა: _____

თარიღი: _____

პაციენტის სახელი: _____

კვიმი: _____

პიროვნება, რომელიც აქსებს ფორმას:

თუ თქვენ არ ხართ პაციენტი, მიუთითოთ თქვენი ნათესაური
კატეგორია:

განართი 2

კაციური კოსკიტალიზაციის ვორმა

INFORMATION ABOUT YOUR HOSPITAL

1. Country			
2. Name of hospital (or your hospital code)			
3. Name of caller			

INFORMATION ABOUT THE PATIENT

4. Patient sex (please circle)	Male	Female	5. Patient initials	
6. Patient hospital identification number				
7. Do you know patient's date of birth?				
a. YES – date of birth	YEAR	MONTH	DAY	b. NO – approximate age

INFORMATION ABOUT THE INJURY

8.	Estimated number of hours since injury	hours
9.	Type of injury (please circle)	1 Blunt 2 Penetrating 3 Both

FIRST MEASUREMENT IN HOSPITAL OF THE FOLLOWING (IF UNKNOWN GIVE VALUE AT RANDOMISATION)

10.	Systolic BP (mmHg)		11.	Respiratory rate (per min)	
12.	Central capillary refill time (sec)		13.	Heart rate (per min)	
14.	Glasgow Coma Score (max 15)		EYE OPENING	MOTOR RESPONSE	VERBAL RESPONSE
		4 Spontaneous	6 Obey commands	5 Orientated	
		3 To sound	5 Localising	4 Confused speech	
		2 To pain	4 Normal flexion	3 Words	
		1 None	3 Abnormal flexion	2 Sounds	
			2 Extending	1 None	
			1 None		

Now call **Randomisation Service** with these answers and write down the treatment pack number given at the end of the phone call

Box   **Pack**

Get this pack and follow the instructions on it carefully

Or paper randomise as per instructions in site file

დანართი 2

პაციენტის კოსკოტალიზაციის ვორმა მეორე გვერდი

WHAT TO DO IF A TREATMENT PACK IS **LOST OR DAMAGED**

TO REPORT **ADVERSE EVENTS**

TO **UNBLIND** ALLOCATED TREATMENT

Telephone Randomisation Service

(number in your site file)

- Ask for **CRASH2**
“**LOST OR DAMAGED
TREATMENT PACK**”
- Give hospital name or
ID code and treatment
box/pack number

Telephone Randomisation Service

(number in your site file)

- Ask for **CRASH2**
“**ADVERSE EVENTS**”
- Give hospital name or
ID code and treatment
box/pack number
- Give **name** of the
person who reported
the adverse event
- .....
- Give **telephone
number** of the person
who reported the
adverse event
- .....

**In general there should
be no need to unblind the
allocated treatment.**
Unblinding should only be
done in those rare cases
when management depends
importantly upon knowledge
of whether the patient
received tranexamic acid or
placebo.

Telephone Randomisation Service

(number in your site file)

- Ask for **CRASH2**
“**UNBLINDING**”
- Give hospital name or
ID code and treatment
box/pack number
- A Co-ordinating Centre
team member will be
contacted and will help

NOTES:

**PLEASE GIVE THIS COMPLETED FORM TO THE PERSON RESPONSIBLE
FOR COMPLETING THE OUTCOME FORM AT YOUR HOSPITAL**

დანართი 3

გამოსავლის ფორმა

OUTCOME FORM

COMPLETE AT DISCHARGE FROM THE RANDOMISING HOSPITAL,
DEATH IN HOSPITAL OR 28 DAYS AFTER INJURY, WHICHEVER OCCURS FIRSTAttach
treatment
pack sticker
here

1. HOSPITAL

(Hospital name or code)

2. PATIENT

Patient Initials		Hospital ID Number		Sex	M	F
Date of Birth <input type="text"/> YEAR / <input type="text"/> MONTH / <input type="text"/> DAY						

3. OUTCOME

3.1 DEATH IN HOSPITAL

Date of death YEAR / MONTH / DAY

Cause of death

- Bleeding
- Head injury
- Myocardial Infarction
- Stroke
- Pulmonary Embolism
- Multi organ failure
- Other – describe

3.2 PATIENT ALIVE

 Discharged – Date of discharge YEAR / MONTH / DAY Still in this hospital now (28 days after injury) – Date YEAR / MONTH / DAY

3.3 IF ALIVE TICK ONE BOX THAT BEST DESCRIBES THE PATIENT'S CONDITION (at 28 days or prior discharge)

☐ No symptoms	☐ Dependent, but not requiring constant attention
☐ Minor symptoms	☐ Fully dependent, requiring attention day and night
☐ Some restriction in lifestyle but independent	

4. MANAGEMENT

a) Days in Intensive Care Unit (If not admitted to ICU, write '0' here)		
b) Significant Head Injury	YES	NO
c) Operation site - Tick one box on every line		
• Neurosurgical	YES	NO
• Chest	YES	NO
• Abdomen	YES	NO
• Pelvis	YES	NO

5. COMPLICATIONS

Tick one box on every line		
• Pulmonary Embolism	YES	NO
• Deep Vein Thrombosis	YES	NO
• Stroke	YES	NO
• Operation for bleeding	YES	NO
• Myocardial Infarction	YES	NO
• Gastrointestinal bleeding	YES	NO

6. TRIAL TREATMENT

a) Complete loading dose given	YES	NO
b) Complete maintenance dose given	YES	NO

7. TRANSFUSION

a) Blood products transfusion	YES	NO
b) Units transfused in 28 days		
• Red cell products	units	
• Fresh frozen plasma	units	
• Platelets	units	
• Cryoprecipitate	units	
• Recombinant Factor VIIa	YES	NO

8. PERSON COMPLETING FORM

NAME	
POSITION	
DATE	

NOW SEND THIS FORM TO THE CO-ORDINATING CENTRE IN ONE OF THE FOLLOWING WAYS:

- SECURE WEBSITE
- ELECTRONIC DATA FORMS / EMAIL
- FAX +44 (0)20 7299 4663

SEE INSTRUCTIONS IN YOUR SITE FILE

ISRCTN86750102

დანართი 4

პცლევის ოქმის შეჯამება

ტრაგმა და მასიური სისხლდენა

განეილული CRASH 2 კვლევისთვის. ტრაგმის შემდგომი
ჰემორაგიულის მკურნალობა ანტიფიბრინოლიტიკებით

შერჩევითობა

- გველა მოზრდილი ააცივნები (> 16 წელს) ტრაგმიდან აირველი 8 საათის ინტერვალზე მოვალე სისხლდენით (სისტოლური არტერიული წნევა < 90 mmHg და/ან გულის შეკუმშვათა სიხშირე $> 110/30$) ან სისხლდენის გაცითარების რისკით
- ანტიფიბრინოლიტური სამუშალებების აუცილებლობის ან უპარენებების არ არსებობა

რაცდომიზაცია

სატელეცონო ცენტრები
დარეკეთ უფასო რაცომიზაციის სერვისი და მოგვაწოდები:

- ააცივნების ინიციალები და სძვალი
- დაბადების თარიღი (თუ იცით) ან მიახლოვებული ასაკი
- ტრაგმიდან გასული დრო და ტიპი
- GCS, SBP, სუნთქვის სიხშირე, კაპილარული აპსების დრო, კულსი. გიგარნახებები სამკურნალო პაკეტის ნომერს-აიდეთ და მიზევით ინსტრუმენტის

არასატელეცონო ცენტრები
შეავსეთ ააცივნების ჰოსპიტალიზაციის ვორმა შემდეგი მონაცემებით:

- ააცივნების ინიციალები და სძვალი
- დაბადების თარიღი (თუ იცით) ან მიახლოვებული ასაკი
- ტრაგმიდან გასული დრო და ტიპი
- GCS, SBP, სუნთქვის სიხშირე, კაპილარული აპსების დრო, კულსი. აიღოთ სამკურნალო პაკეტი ზველაზე დაბალი ნომრით და მიზევით ინსტრუმენტის

მკურნალობა

- 100 მლ (1 გრ ტრანკესამის მჟავის ან პლაცებოს) ინფუზია 10 წთ-ის განმავლობაში – დატვირთვის დრწა
- 60 მლ/სთ (120 მგ/სთ ტრანკესამის მჟავის ან პლაცებოს) ინფუზია 8 სთ განმავლობაში

მონაცემთა შეგროვება

ერთგვერდიანი გამოსავლის ფორმა ივსება ავამყოფიბის ისტორიიდან პაციენტის გაწერის, სიკვდილის ან ტრავმიდან მეოთხე კვირაზე, რომელიც მოხდება პირველი.

24 სთ-იანი რაცდომიზაციისთვის

სატელეცონო ცენტრები

უფასო ზარი

(იხ. ნომერი თქვენს საიტ-ფაილში)

არასატელეცონო ცენტრები

უსაშრთეო ვებგვერდი,

ელექტრონული ფორმები,

ელ-ფოსტა ან ფაქსი

(იხ. ინსტრუქცია თქვენს საიტ-ფაილში)

0634700800 და ვალევის მასალები:

CRASH Trials Co-ordinating Centre, LSHTM, Keppel Street, London WC1E 7HT

Tel +44(0)20 7299 4684, Fax +44(0)20 7299 4663, email CRASH@Lshtm.ac.uk

WWW.CRASH2.LSHTM.AC.UK

GEORGIAN

ISRCTN86750102

მენეჯმენტის ჯგუფი

პროფესორი ტიმ კოუჩისი (ტრავმის მენეჯმენტი)

ექიმი ბევერლი ჰუნტი (ჰემატოლოგია და ფიბრინოლიზი)

პროფესორი იან რობერტისი (კლინიკური კვლევები)

ქ-ნი ჰალეემა შაგური (კვლევის მენეჯერი)

ქ-ნი ბარბარა ფარელი (კლინიკური კვლევები)

ექიმი ფილ ედვარდსი (სტატისტიკა)

ქ-ნი მარია რამოსი (ადმინისტრატორი)

CRASH კვლევის კოორდინაციული ცენტრი
ლონდონის ჰიბრიდული და ტრაკიული
მედიცინის სკოლა
კეპელის ქუჩა, ლონდონი WC1E 7HT
ტელ +44(0)20 7299 4684
ფაქსი +44(0)20 7299 4663
ელ-ფოსტა CRASH@LSHTM.AC.UK
WWW.CRASH2.LSHTM.AC.UK

ISRCTN86750102